

M.

csak
első
ka.
got.
mint
c. —
n a
—
nep
ulat
óim
elyi
De
aló-
kik
gam
gyik
mint
Way
ehet
gyik
ház-
—
pon-
meg
ulni
tató
ok :
ogy
csak
lein
tam
atok
egy-
ren-
nem
tek,
zza-
ven
lön
cter
még
ább
tett
már
dre
önt-
lot-
ives
agy
gal-
ást.
lel-
sóm
pok
ha
—

KIS HÍR

KARCSI . . . MEGÁLLITOTTA. (Lásd a 340. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LX. köt. 22. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1901. június 2-án.

A GAZDÁTLAN HÁZ TITKA.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

NAGYON elszontyolodott kedvvel tért Gyula vissza a templomból. El volt rontva az egész vasárnapja. Folyton folyvást azon törte a fejét, miféle kifogással álljon elő a délutáni sétánál, ha majd újra felső kabát nélkül jelen meg a sorban és a tanár újra számon kéri. Mert szemmel fogja tartani, az bizonyos.

Még nem talált ki semmi elfogadható mentséget, mikor a folyosón Karcival találkozott.

— No, megkerested-e már a felöltődét? kérde ez nevetve.

— Nem én.

— Nem? No, hiba lesz! A tanár urnak borzasztó emlékező tehetsége van, ha valamit parancsolt.

— Tudom, felelé Gyula búsan. De hát minek keresgéljem, mikor tudom, hogy nem itt vesztettem el, hanem minap az uton!

— Akkor hát azt mondd meg. Utközben könnyen megesik az efféle. Aztán majd irnak az apádnak, hogy új felöltőre van szükséged, mert a régit elvesztetted.

— Igen ám, de éppen csak azt nem szeretném, ha otthon megtudnák... legalább egyelőre. Faggatnának, hogy miképen és hol történt?

— Az bizonyos. De hát igaz is, hogy furcsa! Hideg volt azon a napon, a kabátot okvetetlenül magadon viselted. Hahaha! Ilyesmi még rajtam sem esett meg... pedig már sok mindenfélét vesztettem el... egyszer még a fél cipőmet is, mikor otthon a mocsárban gázoltam. Ugyan te, Gyula,

magyarázd meg nekem, hogyan vesztheti el az ember a kabátját, mikor magán viseli?

— Meg volt annak a históriája... de már az most mindegy... Most az a baj, hogy a tanár ur fog aggatózni, ha felöltő nélkül jelenek meg.

— Segítek én rajtad, szolt Karsci nagylelküen. Most az ünnepre új felöltőt kaptam, de megvan a régi is, hogy esős időben azt viseljem. Biz' az már kopott egy kicsit, de még viselhető. Hát, ha akarod, kölcsön adom.

— Nagyon köszönöm! Jaj de jó lesz! kiáltott fel Gyula nagy örömmel.

Hogy ezzel ismét odább lép a görbe uton, azt nem látta; csak azt látta, hogy egyelőre kigázol a hinárból. Nagy örömeben megölelte Karcsit.

— Te igazán nagyon jó pajtás vagy, Karsci! De majd én is szívesen segítlek, ha éppen úgy kerülne valamiben a sorod.

— No bizony! Nem nagy dolog, felelt Karsci könnyedén. Hanem ha jó pajtásom akarsz lenni, annak örülök. Tudod, akkor hát ma délután a sétánál mi ketten megyünk együtt.

— Természetesen! szolt a hálás Gyula.

Hamarjában eszébe sem jutott, hogy a Karsci barátsága veszedelmes portéka s a jobb diákok ugyancsak görbe szemmel fognak reá nézni, ha tapasztalják, hogy Karcsit választotta bizalmas pajtásának. Később aztán gondolt ugyan erre, de meg is nyugtatta magát.

— Nem sérthetem meg Karcsit visszatúrással, mikor az ő szivessége ment meg a bajtól. Nem is olyan rossz fiú ez a Karsci... Azután... majd tudom én, mit csinálok... Nem keveredem bele semmi-

féle garázda csinybe... elég bajom van már most is.

A Karcsi ócska felöltője kitűnően szolgált a délutáni közös sétánál. A felügyelő tanár nem vizsgálta nagyon apróra, miféle kabátot visel Gyula, beírta azzal, hogy ez teljesítette a parancsot.

Hálás is volt érte Gyula nagyon és mikor haza tértek, újra megköszönte Karcsinak a baráti szivességét. Az igazi nagy baján persze csöppet sem segített a kölcsön kabát, mert ennek a zsebében nem volt meg az a levél, amelylyel Gyulának előbb vagyutóbb, de okvetetlenül be kell számolnia; de legalább pillanatnyira, itt az intézetben, elkerülte a kellemetlenségeket.

Már-már megnyugodott kissé. De a sorsa, úgy látszik, azt végezte, hogy amióta azon a szerencsétlen vasuti állomáson kiszállott, többé ne legyen nyugodalma. Vagy talán nem is véletlen sors rendeli azt úgy, hanem olyan az emberi dolgok rendje, még pedig igazságos rendje, hogy aki az első hibáját nem teszi alaposan jóvá, azután folyton folyvást bukácsol egyik bajból a másikba.

Már esteledett s a fiúk, szabad idejük levén, az intézet tágas udvarán játszottak, sétálgattak, midőn megérkezett Flóris az otthoni kirándulásáról. Nem volt kedves pajtása senkinek, hát nem is törődött vele senki; de törődött ám Flóris valakivel, még pedig Gyulával, akit rögtön fölkeresett. Ravasz, gunyos mosolygással állt eléje és azt kérde:

— Mondd csak, Gyula, hol is mulattatok ti négyen multkor egész éjszaka?

— Melyik éjszaka?

— Soha se vágj olyan jámbor képet, mikor jól tudod, mit kérdezek. Azon az éjszakán, mikor lemaradtatok a vonatról.

— Ahá! Igen... Hiszen hallottad... az állomáson, a váró teremben voltunk.

— Nem igaz! Vágott vissza Flóris gyorsan és roppantul büszkén, hogy ő, akit sokszor gunyoltak, most föléje kerekedett egyik pajtásnak. Nem maradtatok az állomáson, a kapus nem engedte. Elvándoroltatok este azzal, hogy apámékhoz mentek; de ott nem voltatok és mégis csak másnap reggel tértetek vissza az állomásra.

— Csitt, no! Ne beszélj olyan hangosan! sugta Gyula és ijedten nézett körül, nem hallja-e a diákok közül valaki. — Nézd csak... van nálam néhány jó datolya... adok neked is.

Flóris elfogadta a csemegét, mindjárt eszegette is és e jutalom fejében nagy-lelkűen késznek mutatkozott, hogy halkabban beszéljen.

— Jól van no, hiszen nincs közel senki, mondá. De biz' én nem szeretnék a helyetekben lenni, ha az igazgató ur megtudja, hogy hazudtatok. A hazugságot nem tűri.

— De nem fogja megtudni, ha te el nem árulsz. Ugy-e nem szólsz, kedves Flóris? Nézd... ezt a szép vörös czeruzát neked adom... multkor annyira megkivántad...

Flóris zsebre dugta a czeruzát és kevélyen mondá:

— Nem szoktam én árulkodni. De ha Rudi és Kálmán, meg Ödön újra csufolnak, majd [török egy kis borsot az orruk alá.

— Ne, ne, kedves Flóris, ne szólj nekik sem! Megegyeztünk, hogy titokban tartjuk, hol jártunk. Azt hinnék, hogy én fecsegetem ki. Mi is jutott eszedbe, hogy fürkészgetted?!

— Nem vagyok én olyan együgyű, amilyennek ti csúfoltok; átlátok én a szitán,

felelt Flóris hetvenkedve. Annyit kérdezősködtél az után a gazdátlan ócska ház után, hogy gyanítani kezdtem valamit. No, megmondjam, hol tanyáztatok azon az éjszakán?

— Ne, ne szólj semmit! kérte Gyula szepegeve. De mit is érdekel téged a mi dolgunk? Kedves Flórisám... ugy-e... ugy-e nem szólsz erről senkinek?

— Ha tetszik, szólok, ha nem tetszik, nem szólok. Ugy látom, valami rejtegetni valód van. Hát jól van, nem szólok, de kéz kezet mos, ha én szivességet teszek neked, te is bizonyítsd be a barátságodat.

— Hogy ne! Örömet! Mit kívánsz?

— Nagyon szeretnék olyan pompás gummi-labdát, amilyen a tied. De az apám nem ad rá való pénzt. Hát ha nekem adod azt a labdát, akkor, nem bánom, nem szólok senkinek.

Gyulának ugyancsak hosszúra nyult a képe. Gyönyörű, kedves labdájától váljon meg! De hát mit tehet? Ez a kapzsi Flóris a fecsegésével roppant bajba keverheti. Titkos sóhajtással felelte tehát:

— Jól van, tied a labda. De aztán ne fecsegy!

Már így megint csak nem nagyon ragyogásra fordult a Gyula kedve. Még másnap sem vigasztalódott meg a labdája fölött, kivált mikor a szünet-óra idején a nagy játszó-térre indult, ahol a többi fiuk már javában szórakoztak.

Épp a kapu alá ért, mikor eléje toppant Karcsi és megállította. (Lásd a képet a czimlapon.)

— Csak hogy jössz végre! mondá. Már rég leslek.

— Miért?

— Nézd, a fiuk most mindnyájan ott kint játszanak, nincs a szobában senki. dologhoz láthatunk.

— Miféle dologhoz?

— A tüzi-játék elkészítéséhez. Hiszen mondtam már, hogy nagy csomó puskaport hoztam. Tudom én, hogyan kell csinálni, de segítségre van szükségem. Menjünk szaporán!

Gyula maga is szerette ugyan a csillogó, pattogó tüzi-játékot, de olyanformát sejtett, hogy ennek a mulatságnak aligha van helye itt a tanintézetben.

— Sajnálom, Karcsikám, de megígértem Rudinak, hogy vele fogok ma labdázni, felelé tehát.

— No bizony! Labdázhat Rudi mással is. Ez csak kifogás, nem akarsz segíteni. Gyönyörű barátság, mondhatom! No de jól van! Kérheted majd újra kölcsön a felső kabátomat... Majd ha fagy!

Rögtön meghunyászkodott Gyula.

— Hiszen nem mondom... ha éppen szükséged van rám, szívesen segítek. Hát menjünk!

Siettek a szobájokba, ahol csakugyan nem volt kívülök senki. Karcsi fölnyitotta a ládáját és pléh-dobozt vett elő.

— Itt a puskapor... ez a gyújtó zsinór... van jó erős barna papirosom is, hüvelynek való.

Gyula kissé félénken bámult a puska-porra.

— Jókora csomó, mondá. Ha ez fölrobban, akkorát szólhat, mint ha ágyut sütnének el.

— Meghiszem azt! De az nem volna mulatságos. Röpülő békát csinálunk... tudod... olyat, hogy egy nagy tokban tizenöt vagy husz kisebb csomagocska van,

egymástól külön, de a gyújtó-zsinórral mégis összefűzve. Felröpítés előtt a zsinórt meggyújtjuk és a béka aztán röptében folytonosan puffog, szórja a szikra-esőt, amint egyik rekeszke a másik után felrobban. Az gyönyörű!

Gyula is érdeklődni kezdett.

— Csakhogy én nem igen tudom, milyennek köll annak lennie, mondá.

— Tudom én! felelé Karcsi nagyon hátrózottan. Csináltam én ilyet sokszor . . . az . . . ha nem is éppen magam csináltam, de ott álltam Tóni bácsi mellett, mikor csinálta. Tóni bácsi nagyszerű tüzi-játékokat rendez. Én pedig eltanultam tőle.

Dologhoz láttak. Karcsi

volt a mester, Gyula csak afféle inasgyerek, de csakhamar épp oly buzgón fáradozott a nagy művön, mint a mester maga. A munka nem éppen szaporán haladt, több izben köllött újra kezdeni, de így aztán csak annál erősebben iparkodtak, hogy czélt érjenek. Végre sikerült is. Kész volt a remek tüzijáték-szer s Karcsi kijelentette, hogy

még Tóni bácsi sem csinálta volna meg jobban.

— Hatalmas béka, ugy-e? szólta büszkén.

— Az ám. De jól meg köll választani a helyet, hol röpítjük föl, mert ha nagyokat pukkan, fölriasztja az egész környéket.

. . . MAGASRA DOBTA. (Lásd a 342. lapon.)

— Hiszen épp azt akarom! Az első pukkanásnál mindenki az ablakhoz fog sietni, aztán majd gyönyörködnek a tüzi-játékban. Csak már este volna!

Tüzi-játéknak természetesen csak este, sötétben van az ideje, addig tehát várakozniok köllött. Karcsi bezárta a remek-művet a ládába, aztán kísétáltak. De nem volt sehol maradásuk, min-

dig csak azon járt az eszök, valjon sikerülni fog-e a tüzi-játék. Ugy szerették volna már látni! Előbb azonban még azt is el kellett dönten: hol rendezzék a nagyszerű látványosságot?

— Tudnám én, hol volna legjobb felrobbantani a békánkat, szólta Karcsi.

— Hol?

— Vacsora közben a felügyelő tanár széke alatt. Bezzeg ugrana ám nagyot! Hahaha!

Gyula nem tagadta, hogy ez nagyon nevezetes és emlékezetes multság volna; ámde az is bizonyos, hogy ami utána a rendezőkre következnek, az szintén nagyon emlékezetes, de talán nem nagyon multságos volna.

— No, hiszen nem is teszem, felelé Karcsi nevetve. Tudom is már, hol lesz a tüzi-játék. Az utcára nem megyünk vele, mert korán csukják a kaput, de meg akkor a pajtásaink semmit sem látnának belőle. Este mind az udvarra néző szobákban időznek és várják a vacsora-jelt, a csöngést. No's, hát néhány percczel a vacsora előtt az udvaron lesz a nagy tüzi-játék.

Gyula jobb szerette volna, ha kísétálnak vele valahova messzire. De Karcsi dicsőségre szomjazott és nem tágitott az elhatározásától.

Véget ér a leghosszabb nap is, tehát ez a nap is lealkonyodott valahára, bekövetkezett a tüzi-játékra alkalmas idő. Karcsi elővette a remek portékát és lement vele az udvarra. Gyula követte. A kapu alatt Karcsi meggyújtotta a robbantó zsinórt, aztán gyorsan az udvarra szaladt és ott magasra dobta (Lásd a képet a 341. lapon.) a tüzi-játékszert. Gyula a kapuban várta az eredményt. Nem kellett sokáig várnia.

A következő pillanatban hirtelen nagy tüzfény világította be az egész udvart és ugyanakkor olyan óriási dördülés hallatszott, mint ha az egész ház levegőbe röpült volna. No, a ház nem dült össze, de egy tucat ablak üvege csörömpölve hullt le és tanárok, diákok ijedten siettek az abla-

kokhoz, hogy lássák, miféle veszedelem történt az udvaron?

Valami hiba eshetett a remek tüzi-béka készítésében, mert a helyett, hogy röpülés közben apránként puffogott volna el, — a beletömött nagy csomó puskapor mind egyszerre lobbant fel.

(Folytatása következik.)

Találós kérdések.

Melyik európai folyó az, melynek ha első betűjét elvesszük, női név lesz belőle?

*

És melyik magyar város az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén női név lesz belőle?

*

És melyik edény az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén női név lesz belőle?

*

Melyik drágakő az, melynek ha első betűjét elvesszük, férfinév lesz belőle?

*

És melyik híres magyar térség az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén férfinév lesz belőle?

*

És mely része a háznak az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén férfinév lesz belőle?

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Regék a görög hajdan-korból“.

Gyermekek számára elmeséli Szidi néni. Számos képpel, díszes angol vászon-kötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik önálló kötete.)

HETYKE CZICZUSKA.

EGY kicsinyke csibécske, alig pár naposka, közeledett a tálkához, melyben számára csipegetni való volt. Ugyan akkor a kis cziczuska is megpillantotta a tálauskát és oda sétált. Háttha tejecske van benne? Megszagolta, de elintorította az orrát. Nem neki való.

Jött a csibécske. Tétovázva és félénken állt meg. Hozzá képest hatalmas óriás volt a cziczuska. Nem csak óriás, hanem hetyke is.

— Mit akarsz? pöfögött rá a csibécskére.

— Csipegetni akarok ebből az elemőziából, felelé a csibécske alázatosan.

— Csakhogy nem engedem ám.

— Engedd, kérlek szépen! Hiszen te ugy sem eheted meg.

— Ehetem, nem ehetem, semmi közöd hozzá. De neked nem engedem. És ha nem pusztulsz, leharapom a fejedet. A csibepecsenyét ugy is nagyon szeretem.

Megtette volna-e, amivel fenyegetődzött, nem tudom; de egyelőre nem tehette meg, mert a csibécske elfutott.

— Lám, milyen hatalmas vagyok! büszkélkedett a cziczuska.

És azontul sokszor megkergette a csibécskét, ugy hogy ez végre már messziről elkerülte és a hol a cziczuka volt, oda közeledni sem mert. Hát csak ugy messziről, de ellenségekké lettek.

Lassanként azonban fordult a világ. Az idő mult, a cziczuska nagyobbra nőtt, — igen, de a csibécske is gyorsan növekedett, még pedig erős, délcegg fiatal kakas lett belőle. Egy napon az ajtó közelében kapargált, midőn kijött a hetyke cziczuska és megint a régi módon kötött bele. De mi történt?!

— Micsoda? szólt a kakas. Kötekedni akarsz? No várj!

Neki rontott és hirtelenében ugy összecspideste a meglepett cziczuskát, hogy ez rémülten menekült a konyhába.

— Jaj, milyen goromba legény! nyafogta duzzogva.

De ezzel nem volt vége. Mihelyt a cziczuska az udvaron mutatkozott, a vitéz kakas rögtön neki rontott, megkergette s mindenki nevetett a cziczuskán. Ez végre már mutatkozni sem mert az udvaron, hanem csak a pinczében, padláson bujkált.

— Ejnye ne, ejnye no! dorombolta busan. Ki hitte volna! Erőre kaphat a gyöngye s megtorolja a hetyke erőszakot!

AZ OKOS BIRÓ.

EGY gazdag ember tekintélyes összeget vesztett el, ámbár biztosság kedvéért pénzt kendőbe varrta be. Mindenkinek panaszolta nagy veszteségét, mely érte és a becsületes megtalálónak 100 tallér jutalmat ígért.

Nem nagy idő multán egy becsületes, igaz lelkű ember jött hozzá.

— Megtaláltam a pénzedet, ugymond. Ugy-e bár, kendőbe volt bevarrva? Tehát ez az! Nesze, vedd vissza tulajdonodat!

Igy beszélt a szegény paraszt ember, kinek arcza az ő nyugodtságát, beszédének igaz voltát, őszinteségét, jó lelkiismeretét tükrözte vissza.

A másik, a gazdag és fősvény, szintén igen vidám képet vágott, de csak azért, mert a pénz ujra a birtokában volt.

De volt-e őszinte is?

A zsugori kezébe vette a kendőt és számlálni kezdte a pénzt, miközben azon törte a fejét, hogyan szedhetné rá a szegény embert, miképen foszthatná meg az ígért 100 tallér jutalomtól?

— Édes barátom, kezdé beszédét, tulajdonképen 800 tallér volt ebbe a kendőbe bevarrva, de nem találok többet 700-nál. Tehát valahol följejtetted a varrást és a téged jogosan megillető 100 tallér jutal-

— Vacsora közben a felügyelő tanár széke alatt. Bezzeg ugrana ám nagyot! Hahaha!

Gyula nem tagadta, hogy ez nagyon nevezetes és emlékezetes mulatság volna; ámde az is bizonyos, hogy ami utána a rendezőkre következnek, az szintén nagyon emlékezetes, de talán nem nagyon mulatságos volna.

— No, hiszen nem is teszem, felelé Karcsi nevetve. Tudom is már, hol lesz a tüzi-játék. Az utczára nem megyünk vele, mert korán csukják a kaput, de meg akkor a pajtásaink semmit sem látnának belőle. Este mind az udvarra néző szobákban időznek és várják a vacsora-jelt, a csöngést. No's, hát néhány perczcel a vacsora előtt az udvaron lesz a nagy tüzi-játék.

Gyula jobb szerette volna, ha kísértálnak vele valahova messzire. De Karcsi dicsőségre szomjazott és nem tágitott az elhatározásától.

Véget ér a leghosszabb nap is, tehát ez a nap is lealkonyodott valahára, bekövetkezett a tüzi-játékra alkalmas idő. Karcsi elővette a remek portékát és lement vele az udvarra. Gyula követte. A kapu alatt Karcsi meggyújtotta a robbantó zsinórt, aztán gyorsan az udvarra szaladt és ott magasra dobta (Lásd a képet a 341. lapon.) a tüzi-játékszert. Gyula a kapuban várta az eredményt. Nem kellett sokáig várnia.

A következő pillanatban hirtelen nagy tüzfény világította be az egész udvart és ugyanakkor olyan óriási dördülés hallatszott, mint ha az egész ház levegőbe röpült volna. No, a ház nem dült össze, de egy tuczat ablak üvege csörömpölve hullt le és tanárok, diákok ijedten siettek az abla-

kokhoz, hogy lássák, miféle veszedelem történt az udvaron?

Valami hiba eshetett a remek tüzi-béka készítésében, mert a helyett, hogy röpülés közben apránként puffogott volna el, — a beletömött nagy csomó puskapor mind egyszerre lobbant fel.

(Folytatása következik.)

Találós kérdések.

Melyik európai folyó az, melynek ha első betűjét elvesszük, női név lesz belőle?

*

És melyik magyar város az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén női név lesz belőle?

*

És melyik edény az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén női név lesz belőle?

*

Melyik drágakő az, melynek ha első betűjét elvesszük, férfinév lesz belőle?

*

És melyik híres magyar térség az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén férfinév lesz belőle?

*

És melyik része a háznak az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén férfinév lesz belőle?

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Regék a görög hajdan-korból“.

Gyermekek számára elmeséli Szidi néni. Számos képpel, díszes angol vászon-kötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik önálló kötete.)

HETYKE CZICZUSKA.

EGY kicsinyke csibécske, alig pár naposka, közeledett a tálkához, melyben számára csipegetni való volt. Ugyan akkor a kis cziczuska is megpillantotta a tálacskát és oda sétált. Hátha tejecske van benne? Megszagolta, de elfintorította az orrát. Nem neki való.

Jött a csibécske. Tétovázva és félénken állt meg. Hozzá képest hatalmas óriás volt a cziczuska. Nem csak óriás, hanem hetyke is.

— Mit akarsz? pöfögött rá a csibécskére.

— Csipegetni akarok ebből az elemőziából, felelé a csibécske alázatosan.

— Csakhogy nem engedem ám.

— Engedd, kérlek szépen! Hiszen te ugy sem eheted meg.

— Ehetem, nem ehetem, semmi közöd hozzá. De neked nem engedem. És ha nem pusztulsz, leharapom a fejedet. A csibepecsenyét ugy is nagyon szeretem.

Megtette volna-e, amivel fenyegetődött, nem tudom; de egyelőre nem tehette meg, mert a csibécske elfutott.

— Lám, milyen hatalmas vagyok! büszkélkedett a cziczuska.

És azontul sokszor megkergette a csibécskét, ugy hogy ez végre már messziről elkerülte és a hol a cziczuka volt, oda közeledni sem mert. Hát csak ugy messziről, de ellenségekké lettek.

Lassanként azonban fordult a világ. Az idő mult, a cziczuska nagyobbra nőtt, — igen, de a csibécske is gyorsan növekedett, még pedig erős, délczeg fiatal kakas lett belőle. Egy napon az ajtó közelében kapargált, midőn kijött a hetyke cziczuska és megint a régi módon kötött bele. De mi történt?!

— Micsoda? szolt a kakas. Kötekedni akarsz? No várj!

Neki rontott és hirtelenében ugy összecsipdeste a meglepett cziczuskát, hogy ez rémülten menekült a konyhába.

— Jaj, milyen goromba legény! nyafogta duzzogva.

De ezzel nem volt vége. Mihelyt a cziczuska az udvaron mutatkozott, a vitéz kakas rögtön neki rontott, megkergette s mindenki nevetett a cziczuskán. Ez végre már mutatkozni sem mert az udvaron, hanem csak a pinczében, padláson bujkált.

— Ejnye no, ejnye no! dorombolta busan. Ki hitte volna! Erőre kaphat a gyöngye s megtorolja a hetyke erőszakot!

AZ OKOS BIRÓ.

EGY gazdag ember tekintélyes összeget vesztett el, ámbár biztosság kedvéért pénzt kendőbe varrta be. Mindenkinek panaszolta nagy veszteségét, mely érte és a becsületes megtalálónak 100 tallér jutalmat ígért.

Nem nagy idő multán egy becsületes, igaz lelkű ember jött hozzá.

— Megtaláltam a pénzedet, ugymond. Ugy-e bár, kendőbe volt bevarrva? Tehát ez az! Nesze, vedd vissza tulajdonodat!

Igy beszélt a szegény paraszt ember, kinek arcza az ő nyugodtságát, beszédének igaz voltát, őszinteségét, jó lelkiismeretét tükrözte vissza.

A másik, a gazdag és fősvény, szintén igen vidám képet vágott, de csak azért, mert a pénz ujra a birtokában volt.

De volt-e őszinte is?

A zsugori kezébe vette a kendőt és számlálni kezdte a pénzt, miközben azon törte a fejét, hogyan szedhetné rá a szegény embert, miképen foszthatná meg az ígért 100 tallér jutalomtól?

— Édes barátom, kezdé beszédét, tulajdonképen 800 tallér volt ebbe a kendőbe belevarrva, de nem találok többet 700-nál. Tehát valahol fölfejtetted a varrást és a téged jogosan megillető 100 tallér jut-

— Vacsora közben a felügyelő tanár széke alatt. Bezzeg ugrana ám nagyot! Hahaha!

Gyula nem tagadta, hogy ez nagyon nevezetes és emlékezetes multság volna; ámde az is bizonyos, hogy ami utána a rendezőkre következnek, az szintén nagyon emlékezetes, de talán nem nagyon mulatgásos volna.

— No, hiszen nem is teszem, felelé Karcsi nevetve. Tudom is már, hol lesz a tüzi-játék. Az utczára nem megyünk vele, mert korán csukják a kaput, de meg akkor a pajtásaink semmit sem látnának belőle. Este mind az udvarra néző szobákban időznek és várják a vacsora-jelt, a csöngést. No's, hát néhány percczel a vacsora előtt az udvaron lesz a nagy tüzi-játék.

Gyula jobb szerette volna, ha kísétálnak vele valahova messzire. De Karcsi dicsőségre szomjazott és nem tágitott az elhatározásától.

Véget ér a leghosszabb nap is, tehát ez a nap is lealkonyodott valahára, bekövetkezett a tüzi-játékra alkalmas idő. Karcsi elővette a remek portékát és lement vele az udvarra. Gyula követte. A kapu alatt Karcsi meggyújtotta a robbantó zsinórt, aztán gyorsan az udvarra szaladt és ott magasra dobta (Lásd a képet a 341. lapon.) a tüzi-játékszert. Gyula a kapuban várta az eredményt. Nem kellett sokáig várnia.

A következő pillanatban hirtelen nagy tüzfény világította be az egész udvart és ugyanakkor olyan óriási dördülés hallatszott, mint ha az egész ház levegőbe röpült volna. No, a ház nem dült össze, de egy tuczat ablak üvege csörömpölve hullt le és tanárok, diákok ijedten siettek az abla-

kokhoz, hogy lássák, miféle veszedelem történt az udvaron?

Valami hiba eshetett a remek tüz-béka készítésében, mert a helyett, hogy röpülés közben apránként puffogott volna el, — a beletömött nagy csomó puskapor mind egyszerre lobbant fel.

(Folytatása következik.)

Találós kérdések.

Melyik európai folyó az, melynek ha első betűjét elvesszük, női név lesz belőle?

*

És melyik magyar város az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén női név lesz belőle?

*

És melyik edény az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén női név lesz belőle?

*

Melyik drágakő az, melynek ha első betűjét elvesszük, férfinév lesz belőle?

*

És melyik híres magyar térség az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén férfinév lesz belőle?

*

És mely része a háznak az, melynek ha első betűjét elvesszük, szintén férfinév lesz belőle?

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Regék a görög hajdan-korból“.

Gyermekek számára elmeséli Szidi néni. Számos képpel, díszes angol vászon-kötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik önálló kötete.)

HETYKE CZICZUSKA.

EGY kicsinyke csibécske, alig pár naposka, közeledett a tálkához, melyben számára csipegetni való volt. Ugyan akkor a kis cziczuska is megpillantotta a tálacskát és oda sétált. Hátha tejecske van benne? Megszagolta, de elintorította az orrát. Nem neki való.

Jött a csibécske. Tétovázva és félénken állt meg. Hozzá képest hatalmas óriás volt a cziczuska. Nem csak óriás, hanem hetyke is.

— Mit akarsz? pöfögött rá a csibécskére.

— Csipegetni akarok ebből az elemőzsiából, felelé a csibécske alázatosan.

— Csakhogy nem engedem ám.

— Engedd, kérlek szépen! Hiszen te ugy sem eheted meg.

— Ehetem, nem ehetem, semmi közöd hozzá. De neked nem engedem. És ha nem pusztulsz, leharapom a fejedet. A csibepecsenyét ugy is nagyon szeretem.

Megtette volna-e, amivel fenyegetődzött, nem tudom; de egyelőre nem tehette meg, mert a csibécske elfutott.

— Lám, milyen hatalmas vagyok! büszkélkedett a cziczuska.

És azontul sokszor megkergette a csibécskét, ugy hogy ez végre már messziről elkerülte és a hol a cziczuka volt, oda közeledni sem mert. Hát csak ugy messziről, de ellenségekké lettek.

Lassanként azonban fordult a világ. Az idő mult, a cziczuska nagyobbra nőtt, — igen, de a csibécske is gyorsan növekedett, még pedig erős, délczeg fiatal kakas lett belőle. Egy napon az ajtó közelében kapargált, midőn kijött a hetyke cziczuska és megint a régi módon kötött bele. De mi történt?!

— Micsoda? szólt a kakas. Kötekedni akarsz? No várj!

Neki rontott és hirtelenében ugy összecspideste a meglepett cziczuskát, hogy ez rémülten menekült a konyhába.

— Jaj, milyen goromba legény! nyafogta duzzogva.

De ezzel nem volt vége. Mihelyt a cziczuska az udvaron mutatkozott, a vitéz kakas rögtön neki rontott, megkergette s mindenki nevetett a cziczuskán. Ez végre már mutatkozni sem mert az udvaron, hanem csak a pinczében, padláson bujkált.

— Ejnye no, ejnye no! dorombolta busan. Ki hitte volna! Erőre kaphat a gyöngye s megtorolja a hetyke erőszakot!

AZ OKOS BIRÓ.

EGY gazdag ember tekintélyes összeget vesztett el, ámbár biztosság kedvéért pénzt kendőbe varrta be. Mindenkinek panaszolta nagy veszteségét, mely érte és a becsületes megtalálónak 100 tallér jutalmat ígért.

Nem nagy idő multán egy becsületes, igaz lelkű ember jött hozzá.

— Megtaláltam a pénzedet, ugymond. Ugy-e bár, kendőbe volt bevarrva? Tehát ez az! Nesze, vedd vissza tulajdonodat!

Igy beszélt a szegény paraszt ember, kinek arcza az ő nyugodtságát, beszédének igaz voltát, őszinteségét, jó lelkiismeretét tükrözte vissza.

A másik, a gazdag és fősvény, szintén igen vidám képet vágott, de csak azért, mert a pénz ujra a birtokában volt.

De volt-e őszinte is?

A zsugori kezébe vette a kendőt és számlálni kezdte a pénzt, miközben azon törte a fejét, hogyan szedhetné rá a szegény embert, miképen foszthatná meg az ígért 100 tallér jutalomtól?

— Édes barátom, kezdé beszédét, tulajdonképen 800 tallér volt ebbe a kendőbe bevarrva, de nem találok többet 700-nál. Tehát valahol fölfejtetted a varrást és a téged jogosan megillető 100 tallér jutal-

mat már előre kivetted. Ezt nagyon jól tetted, igen köszönöm!

Ez persze nem volt szép cselekedet. De hát nem vagyunk még a végén. Legtöbbször meg az ember becsületességgel, mert tudva lévő, hogy: »aki másnak vermet ás, maga esik bele«.

A becsületes megtaláló, aki kevesebbet törődött a 100 tallérral, mint szeplőtlen jó hírével, váltig erősítette, hogy a csomagot úgy hozta el, amint találta.

Megegyezni nem tudván, végre bíró elé került a dolog. Mind a ketten megmaradtak állításuk mellett: az egyik, hogy a kendőbe 800 tallér volt bevarrva; a másik, hogy a talált jószágból semmit sem vett el és a csomagot nem bontotta fel.

Drága volt a jó tanács.

Az okos bíró azonban, aki, úgy látszott, az egyiknek igaz őszinteségét, a másiknak pedig rosszhiszeműségét és kapzsi természetét jól ismerte, alaposan megvizsgálta

az ügyet, aztán elrendelte, hogy vallomásukra ünnepiesen tegyék le a hitet. Ez megtörténvén, a következőkép ítelt:

— Ha te csakugyan 800 talléros csomagot vesztettél el, a másik pedig csak 700 tallérost talált, akkor világos, hogy a 700 tallér, amelyet ez a szegény ember talált, nem a tiéd és nem ugyanaz, amelyhez neked jogod van. Így tehát nem is a te tulajdonod. Te, becsületes, jó lelkű ember, fordult a szegényhez, ennél fogva megtarthatod a magad számára ezt a talált pénzt nyugodt lélekkel mind addig, míg az igazi gazdája nem jelentkezik, az, aki csak 700 tallért vesztett el. Neked pedig — mondá ismét a másiknak — nem adhatok más tanácsot, mint azt, hogy nyugodtan várj, míg valaki jelentkezik, aki a te 800 tallérodát megtalálta.

Igy ítelt a bíró és így történt.

Hebel után németből fordította:

Komlós György.

SZIVES AJÁNLAT.

*Kedves Forgó bácsi, nálunk az a hír jár:
Fogytán a tintája, annyi mesét irt már.
Megkínálom hát e tiz pintes üveggel,
Mert nekünk még sok, sok szép mese és vers kell!*

Béka-fiak, kisasszonyok
Iskolába mennek.
Jaj, esni kezd! Gonosz nátha
Lesz a vége ennek!
Nem lesz, mert egy jó testeérpár:
Gizi s Béla látja,
Paruplút hoz s szárazon jut
Mind az iskolába.

A.C.S.
M.C.

NAGYLELKŰ SEGÍTSÉG.

A KÉT BEFŐTTES ÜVEG.

— Beszélyke. —

— PISTIKE, Pistike! Jöjj csak gyorsan, fontos mondani valóm van, kiáltott egy szőke fiucska a kert aljából az udvaron álldogáló testvéréhez.

Pistike sietve szaladt e hívásra a kertbe s kíváncsian kérdezte:

— Mi az, Gyuricza? Mondd hamar!

— Jaj, azt nem lehet ám hamar elmondani! válaszolt Gyuri, a szőke fiú. Nagyon fontos dolog; nagyszerű terv, de nagy titok is ám!

Elvezette Pistikét egy kis lugasba, letelepedtek a kerti padocskára s Gyuricza fontoskodva kérdezte:

— Szereted-e a befőttet, Pistike?

— Hogyne! válaszoló Pisti, csodálkozva a furcsa kérdésen.

— Hát szerened-e, ha kapnál? kérdezte ismét Gyuricza.

— Persze! válaszoló Pisti. Reménylem, kapunk is ozsonnára.

— Az ám, kapunk, de milyen keveset! mondá durczásan Gyuricza. Egy-egy kis tányérkával! En sokkal többet szeretnék és ki is találtam már, hogyan jussak hozzá. Ha velem tartasz, te is jóllakhatsz befőttel. Hallgasd meg csak, mi a tervem. Lina néni a befőttes üvegeket a kamrában tartja, a nagy szekrény tetején. A szekrény épp a kamra ablaka mellett áll, az ablak meg néha nyitva van, mint épp mostan is. Képzeld csak!... az ablak párkányáról egészen jól el lehetne érni a befőttes üvegeket. Elhatároztam, hogy létrán fölmászom az ablakba s lehozok egy-két üveggel. Légy te is segítségemre, Pistikém; aztán ide hozzuk a pompás csemegét ebbe a lugasba és nagyszerű lakomát csapunk! Ugy-e pompás terv? kiáltott fel diadalmasan Gyuricza, miután előadta, amit olyan jól kieszelt.

Pistike egy pillanatig gondolkozott, aztán így szólt:

— Tudod, Gyuricza, én azt hiszem, hogy mégis sokkal jobb volna, ha kérnénk Lina nénitől, mint hogy az ő tudta nélkül vegyünk.

— De hiszen tapasztaltad, hogy mindig keveset ad; én pedig szeretnék már egyszer jóllakni befőttel, felelé Gyuricza.

— Igen, de Lina néni nagyon megharagudna, ha megtudná. Nem, Gyuricza, ne! Érijük be a kevéssel. Lina néni nem egyszer mondta, hogy »sok a jóból is megárt.«

— No, látom, hogy gyáva vagy, Pisti! Nincs meg a bátorságod ehhez az én jó tervemhez. Jól van, hát csak menj és kérj, de én bizony nem érem be olyan kevéssel! Majd meglátod, mekkora lakomát csapok mindjárt!

Pistike kérlelte, lebeszélte Gyuriczát, de hiába. A pajkos kis fiú elszaladt, hogy tervét véghez vigye.

— Először is létrát köll keritenem, gondolta magában.

A létra, minden más kerti szerszámmal együtt, erre a célra való fa-házikóban állott, amely rendesen be volt zárva, kulcsa pedig Mihály bácsira, az öreg kertészre volt bízva. Gyuricza tudta ezt, ám azért tett kísérletet az ajtóval. Remélte, hogy Mihály bácsi nyitva feledte. De bizony be volt az zárva jó erősen és Gyuricza belátta, hogy nincs más hátra, mint elkérni Mihály bácsitól a létrát.

Mihály bácsi a kertben dolgozott s Gyuricza rövid keresés után meg is találta.

— Édes Mihály bácsi! kezdé nyájas hangon a beszédet, nagy kérésem van. Megteszi-e, amit kérek?

— Kérése válogatja, kedves urficskám. Halljam hát! válaszoló az öreg.

— Hát... hát, az a nagy kérésem, adná ide édes jó Mihály bácsi a létrát egy kis időre, mondta a kis fiú kéréő hangon.

— Hm... hm! Már ezt a kérését igazán nem teljesíthetem, édes urficskám! Tudja, nem szeretem a kezemből kiadni a kerti szerszámokat; félek, hogy valami bajuk történik. A létrát pedig éppen nem adhatom oda, mert le találna esni róla, Gyuricza urfi! Majd inkább segítségére leszek és felmászom, ahová akarja. Hova kell felmászni?

— Az titok, nagy titok! válaszoló Gyuricza gyorsan.

— Titok? Talán csak nem madárfészket akar levenni valamelyik fáról? kérde Mihály bácsi s szigorúan ránczolta össze a homlokát.

— Oh, nem! Dehogy bántom én a kedves . . . kis madarakat! Egyébre köll nekem a létra . . .

— De hát mire? kérdezte Mihály bácsi.

— Titok, nagy titok! volt ismét a felelet.

— No, ha titok, hát nem is kérdem. De a létrát nem adom! Biztosan valami hamisságon töri a fejét.

Hiába való volt minden könyörgés, kunyorálás, Mihály bácsi kérlelhetetlen maradt. Gyuricza pedig nem merte elárulni a tervét; félt, hogy arra a célra úgy sem kapná meg a létrát.

— Ejnye, ejnye, most már mit csináljak? gondolkozott Gyuricza. Létra nélkül nem érem el az ablakot!

Hosszas gondolkodás után eszébe jutott valami.

— Ha széket tennék az ablak alá, talán elérném. Kérek is széket a konyhából; ha ugyan ott is úgy nem járok, mint Mihály bácsinál!

Bizony, lehet, hogy úgy járt volna; de véletlenül éppen üresen találta a konyhát.

— Ugyan hol lehet a szakácsné? Hát a Mari vajjon hol jár? gondolá magában Gyuricza. No, igazán jó, hogy nincs itt senki, legalább nincs semmi akadály.

Megfogott egy széket és kiczipelte a kamra ablaka alá.

A szekrény tetejéről lemosolyogtak Gyuriczára a szépen bekötözött üvegek. »Kóstolj meg! integetett a sok piros, zöld befőtt, amint Gyuricza vágyva pillantott föl reájok.

A kis fiu nem is kínáltatta magát sokáig, felállott a székre s innen fel akart kapaszkodni az ablakba.

Az ám! De kis fiu volt a Gyuricza s magasan volt az ablak; bizony nem érte el.

— Sebaj! gondolta. Kihozom a zsámolyt, fölteszem a székre. Ugy majd csak elérem az ablakot!

Gyorsan beszaladt a házba s kis idő múlva a zsámollyal tért vissza. Rá állította nagy örömmel a székre s hamarjában fel is ugrott a tetejére.

A zsámoly azonban nem volt jól oda igazítva, megbillent, Gyuricza lepottyant és kicsibe mult, hogy be nem zuzta a fejét. Szerencsére nem esett nagyobb baja, csak a könyökét ütötte meg egy kicsit.

Nem sokáig töprengett rajta. Ujra felállította — most már vigyázatosabban — a zsámolyt a székre s ismét felmászott reá.

Most már végre-valahára elérte az ablakot s nemsokára föl is kapaszkodott a párkányára.

Nem volt ez könnyü dolog. De hát Gyuriczát roppantul vonzották a mosolygó üvegek! Már-már kezében is volt az egyik, midőn váratlan akadály jött közbe. A kis Bodri kutya észre vette a székek tetején a kis fiut és mérgesen ugatni kezdett.

Gyuricza megijedt.

— Csitt, Bodri, csitt! Ne ugass, kutyuskám! Észre vesznek, ha lármát csapsz s akkor baj lesz!

Beszélhetett Bodrinak akármilyen szépen, az rá sem hallgatott. Bizonyosan megérezte, hogy rosszban töri Gyuricza a fejét; minél jobban csitította, a kutya annál mérgesebben ugatott.

Végre is le köllött szállnia a kellemes helyről, onnan a magasból. Megsimogatta a Bodri kutyát, beszélt vele nyájasan, még egy darab kiflit is adott neki, amit a zsebében talált.

A kis kutya jóízűen megropogtatta a jó falatot s nemsokára barátságosan csóválgatta a farkát.

— Csak hogy megbékültél, Bodrikám! mondá Gyuricza vidáman. Most már ujra felmászhatok az én gyönyörű állványomra.

Felkapaszkodott tehát ujra, éppen olyan nehezen, de éppen olyan reménykedve, mint azelőtt.

Alig ért azonban fel, a Bodri kutya ismét el kezdett ugatni, még mérgesebben, még hangosabban.

Szólitgatta, csititgatta Gyuricza újra, de hasztalan. A kis kutyának sehogy sem tetszett, hogy az ő gazdája a székek tetején állott.

Gyuricza félt, hogy a kis kutya mérges ugatására kijön valaki a házból. Végre is újra leszállott. Most már igazán nagyon haragudott arra az ostoba Bodrira. Nem is békitgette már többet, hanem ölbe

kapta, elvitte a kutya-házhoz — amely jó meszsziere volt a kamrától — s lánczra kötötte.

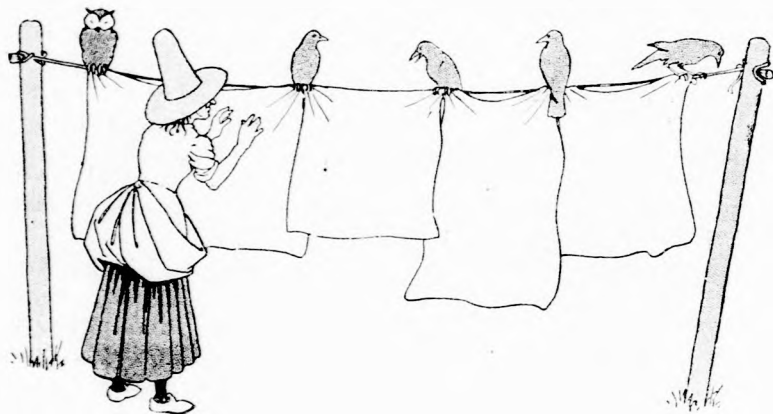
Azután sietve szaladt vissza.

— Most már csak nem jön közbe több akadály, gondolta. Nem sokára a lugasban fogok lakmározni!

Megint felmászott a székekre s bedugta szöke kis fejét az ablakon. Alig nézett

MEGBUKOTT TUDOMÁNY.

I.

*Tudós madaraknak nagy a tudományuk.
Jó hasznát is veszi boszorka-gazdájuk.*

azonban körül a kamrában, hanyatt-homlok ugrott le a székekről.

A kamrában benn volt Lina néni!

Több se köllött Gyuriczának! Futott, futott, meg sem állott a kert leges-legaljáig. Még annál is tovább futott volna talán, de ott utját állta a magas kerítés.

Ugyancsak dobogott a szive a fáradtságtól, meg az ijedtségtől!

— Szerencsére Lina néni nem nézett az ablak felé. Hogy kikapnék, ha meglátott volna!

Egy kissé leült pihenni a zöld fübe; de azután megint csak visszasompolygott az ablak alá.

— Lina néni eddig már alkalmasint kiment a kamrából, gondolta. Felmászom és meglesem.

Ugy tett s boldogan sóhajtott fel. Nem volt már senki a kamrában.

— No, most már végre hozzá jutok! Jertek csak, ti kedves, szép üvegecskék! Egyelőre kettőt viszek: egy zöldet, meg egy pirosat. Azt hiszem, egyelőre ennyi elég lesz.

Nem sokára kezében is volt a két üveg s ragyogó arccal nézegette. Már éppen

le akart szállani, amikor észre vette, hogy a kalapja nincs a fején.

— Ugyan hol lehet? Hiszen mikor felmáztam, még a fejemem volt!

Az ám! Eszre sem vette, amint fejről a kalap leesett a kamrába, hogy az egyik üveg után nyulánkozott.

Mikor ezt fölfedezte, különösen nagyon megijedt.

MEGBUKOTT TUDOMÁNY.

II.

*Hajh! de a fekete macska hogy ott termett.
Bátorság hián a tudomány csuffá lett.*

— Ki kell hoznom minden áron, különben rám vall!

A gondolatot tett követte. Gyuricza — hopp!... beugrott a kamrába s nemsokára fején is volt a kalap. Hanem ekkor még nagyobb baj merült fel: nem birt a kamrából kimenni. Nem volt mire felmásznia, hogy elérje az ablakot. Erre nem is gondolt, midőn könnyelműen beugrott.

— Mit tegyek? tépelődött. Hogyan juszak ki?

Ijedten nézett körül. A falon polczok sorakoztak szép rendben. Itt-ott zsákok, meg egy-egy kosár volt látható. Végre az egyik szögletben elrejtve fölfedezett egy nagy, nagy ládát. Hogy megörült ennek az ütött-kopott vén ládának! Ez alkalmasnak látszott arra, hogy kiszabadítsa börtö-

néből. Meg is próbálta rögtön, hogy az ablak alá taszítsa. De a láda, ugy látszik, tele volt rakva, mert olyan nehéz volt, hogy alig bírta a kamra közepére kihuzni.

A poros sarokból már künn volt a nehéz láda, ám még messze az ablaktól. Gyuricza már is annyira elfáradt, hogy le köllött ülnie pihenni a láda lapos tetejére.

A láda nagyon kényelmes ülő-helynek bizonyult, Gyuricza azonban még sem pihent meg rajta sokáig, mert ismét eszébe jutott az ő fogsága, meg a befőttes üvegek ott a szekrény tetején.

Fokozott erővel kezdte újra vonszolni a nagy ládát, az egyetlen tárgyat, melynek segítségével, a fogságból szabadulhat.

Roppant megerőltetésébe került, míg az ablak alá jutott a nagy ládával s ugyan-csak csurgott homlokáról a verejték, midőn végre kijutott a kamrából s a kis lugasba ért az ő keservesen szerzett két befőttes üvegével.

Fáradtsága azonban még kis baj volt ahhoz a nagy szakadáshoz képest, amely ruháját tette csuffá. A sok mászkálás közben elszakadt s most ugyancsak törte Gyuricza a fejét, mit is mondjon Lina néninek, ha kérdőre vonja? Aggódott azon is, hogy a nagy láda a kamrában az ablak alatt maradt; Lina néni azt is biztosan észre fogja venni. A könyöke meg sajgott s ez is kedvét szegte Gyuriczának.

— Bizony, sok bajjal szerezték meg, üvegecskéim! sóhajtá. Most már szerezték egy kis örömet is! s el kezdte bontogatni a zöld befőttesnek a tetejét.

— Hogy fog Pistike irigykedni! gondolá s már előre nagyokat nyelt, a pompás csemegére gondolva.

Nemsokára leesett az üveg papiros-fődele s Gyuricza már éppen mohón hozzá akart fogni a lakmározáshoz, midőn... oh jaj, milyen fölfedezés!... azt látta, hogy az üvegben nem gyümölcs, hanem zöld borsó van eltéve télire! Lehetetlen leirni Gyuricza meglepetését és csalódását. Ijedtében még a lélekzete is elállott.

— Ezért fáradtam annyit! kérdezte magától elkéservedve. Még csak egy piczi kanálnyi befőttes sem ehetem!

Bizony, pityeregve szemlélte a felbontott üveget. Tekintete ekkor a másik, a piros üvegre esett. Ez új örömet ébresztett benne.

— Kibontom ezt! gondolá felvidulva. Ebben már csak igazán befőtt lesz. Piros borsót még soha sem láttam.

Uj reménységgel kezdte tehát bontogatni a másik üveg tetejét, eközben is vigasztalgatva magát:

— Persze, hogy befőtt van benne! Olyan biztató színe van!

Nem is borsó volt abban, hanem... paradicsom!

Ez a felfedezés már végkép elkészerítette. Ha rágondolt a sok akadályra, fáradságra, az elszakadt ruhára, fájos könyököre s ráadásul erre a két zöldeges üvegre: lehetetlen volt, hogy sirva ne fakadjon.

Epp eközben sétált arra felé Pistike. Mikor meglátta a lugasban a két üveg mellett zokogó Gyuriczát, nem tudta mire vélni a dolgot; de amint közelebb lépett és megpillantotta a Gyuri elszakadt ruháját, meg az üveg tartalmát, kezdte sejteni a dolgot, meg is esett a szíve az ő síró testvérén. Leült melléje a padra s szeretettel kezdte csitítani.

— Ne sirj, édes, kedves Gyuriczám! Inkább mondd el, mi a bajod? Hogyan szakadt el a ruhát? Látod, látod! Jobb lett volna, ha nem fogsz ilyen dologba!

Gyuricza egy darabig szólni sem tudott a zokogástól. Mikor pedig Pista nyájas szavai kissé lecsöndesítették, szomorúan beszélte el az egész históriát, mennyi bajjal, akadállyal volt küzdése, mennyit fáradt s mi lett az eredménye.

Mikor mindent elbeszél, így szólt Pistike:

— Én ezalatt bementem s kértem Lina nénitől befőtteset. Kaptam is, meg is ettem s mondhatom, nagyon jól esett! Ugy-é, Gyuri, hogy jobb és helyesebb lett volna, ha te is ugy cselekszel?

— Oh, hogyne! felelte megadással Gyuricza. De most, kérlek, adj tanácsot, Pistike; mit tegyek? Jaj, mi lesz, ha Lina néni meglátja elszakadt ruhámat, meg a ládát az ablak alatt! Hát még, ha észre veszi, hogy két üveg hiányzik a szekrényről!...

S szemeiben ismét könyvek jelentek meg. Pistike egy kis ideig gondolkozott, azután így szólt:

— Már ezen nem segít egyéb, mint az, hogy mindent vallj meg töredelmesen Lina néninek. Ezt csak hazugsággal lehetne kikerülni, annál pedig nincs csufabb dolog a világon!

Még sokáig biztatta, bátorította Pistike a testvérét, míg végre Gyuricza is belátta, hogy leghelyesebb, ha mindent megvall. Elhatározta, hogy meg is teszi.

Pár percz múlva már Lina néni előtt állott a kis bűnös és őszintén elmondott mindent.

Lina néni szívesen megbocsátott Gyuriczának, mert látta, hogy megbánta hibáját. Sőt még jót is nevetett titokban a fiúcska felsülésén. Hanem egy kis büntetést mégis el kellett szenvednie Gyuriczának... egy álló hétig nem kapott befőttet! Azt azonban megtanulta ebből az esetből, hogy legjobb mindig az egyenes ut. És engedett a telhetetlenségéből is. Nem is ugatta meg azóta a Bodri, sőt még Lina néni is meg van vele elégedve.

Szász Edith.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LX. köt. 20-dik számában közölt rejtett közmondás megfejtése:

Ember tervez, Isten végez.

Helyesen fejtették meg: Mäder Hedvig és Emma, Berger Miklós, Agfalvi Endre, Jurenák Gizi, Temesváry Laczika, Materny Róza és Margit, Dominigg Ilonka és Erzsike, Poór Erna, Vizmathy Bertuska, Kovács Margitka, Mérey Dalma, Szilágyi Gabriella és Jenő, báró Vay László, Schuch Ilus, Fellegi Vilmos, Scholtz Aranka, Kövesi Jenő,

Kovács Lilike, Komlós Magda, Várnai Sándor, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Kazy Péter, Jákó Margit, Szántó Olga és Ernő, Imre Kálmán, Purgly Alice, Véghegyi Lajoska, Boros Margit, Benkó Iván és Már... (? Mária? Márton? Márta? Márk? Micsoda? Jövőre ne sajnáld egészen kiírni a nevedet, ha azt akarod, hogy figyelembe vegyem. F. b.), Altstock Hugó, Halmi Oszkár, Büben Aladár, Kovács Ibolyka, Fischer Károly, Medveczky Gyurika és Sándorka, Schwartz Margit, Pongrácz Gizella, Schnábel Jani és Béla, Bayer Anti, Kilezer Gyula, Richter Ilonka, Trebitsch Károly, Gyárfás Erzsike, Geréb Andor, Kuhinka Béla, Hageter Jolán, Trautwein Mariska, Geréb Lajos, Hertelendy Bandi, Vásárhelyi Pál, Zorkóczy Atala, Rakovszky Zsófia, Lengyel Margit és Kálmán, Rhédey Margit és Zoltán, Somogyi Margit, Gyárfás Laczi, Csongrádi Ilona és Attila, Herskovics Bella és Sándor, Ricska Laczika, Bruoth János, Somogyi Jolán és Jenő, Kovács Bella és Géza, Dávid Kálmán, Scherz Blanka, Garai Lujza és Mariska, Ferencz Ella és Pál, Kummerer Paula, Kontúr Noémi, Kiss Margit, Darvay Margit és Kálmán, Veress Gizike és Józsi, Sinkovits Clarisse és Ilma, Luczenbacher János, Háy Irén és Juliska, Jörg Mariska, Szentirmai Imre, Ranschburg Béla és Pál, Pap Lilike, ifj. Hofhauser Odön, Krasznay Ilonka, ifj. Latinovits József, Besenszky Béla, Schönstein Mariska, Hirsch Emma, Hollós László, Mejszelsz László, Katona Ida és Gábor, Váradai testvérek, Klein Bella és József.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Dominigg Ilonka és Erzsike. Budapesten*, kiknek a jutalom-könyvet (*»Apró szindarabok«* gyermekelőadásokra gyűjtötte *Forgó bácsi*, több képpel, díszes angol vászonkötésben, a *»Forgó bácsi könyvtára«* című sorozat egyik önálló kötete) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LX. köt. 18-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Bukoveczky Pistuka, Keresztes Károly, Vásárhelyi Pál, Somogyi Jolán és Jenő, Kuhinka Béla, ifj. Imre Lajos, Ponger József, Vörösmarthy Ida, Krasznay Ilonka, Herskovics Bella és Sándor, Schönstein Mariska, Trebitsch Károly, Roboz Atala és Elza, Kilezer Gyula, Gyárfás Erzsike, Richter Ilonka, Kovács Bella és Géza, Dávid Kálmán, Ferencz Ella és Pál, Kontúr Noémi, Lőw Lenke.

Gyárfás Erzsike. Régi tréfa az: a szavak fonák elválasztásával ejteni zavarba az olvasót. Régebben közöltem is már ilyet a »Kis Lap«-ban. De épp mert az már régebben volt, alkalmilag talán közlöm majd a te tréfás feladványodat. Bizalmas csevegő soraidat kellemes volt olvasnom. — **Hollós László.** Most került hozzám egy levelező lapod, melyet, a keltezés szerint, április 28-án, tehát egy hónappal ezelőtt irtál. Persze rég idejét multja a tartalma. A posta, mint a bélyegzés bizonyítja, nem hibás, mert a levelező lap csak néhány nappal ezelőtt került feladásra. Mivel épp mostanában panaszkodtál, hogy nem találod a nevedet a megfejtők jegyzékében, ime közlöm veled a magyarázatát. Akár a zsebedben felejtetted a megirt levelet, akár másra bízad és az feledkezett meg róla: jövőben ügyelj rá, hogy a levedel idején kerüljön postára. — **Schvartz Margit.** Az a gurító rejtvény minden gurítás nélkül is egészen könnyen olvasható, semmi fejtörést sem okozna kis olvasó társaidnak. Hogy M. E.-vel levelezést óhajtsz, nem közölhettem, mert nem jegyezted fel a lakásodat, ennek közlése nélkül pedig M. E. hiába fogadná el ajánlatodat, nem tudná hová czimezni a levelét. Budapest nagy város; csak utca neve és ház száma nyomán juthat itt a levél kézhez. — **Trebitsch Károly.** Ilyen fajta szám-rejtvényt azért nem közlök, mert bizonyos vagyok felőle, hogy egyetlen egy kis olvasóm sem fejtené meg a maga erejéből. — **Zorkóczy Atala.** Ugy van, a hogy előre gyanítottad: tulságosan terjedelmes. Még a fele is sok volna. Megrövidíteni bajos lesz, mert akkor csak töredékes sor maradna. Tehát inkább keress más mondást vagy nevet, de olyat, mely ennél a mostaninál több mint felényivel rövidebb legyen. — **Somogyi Margit.** Persze, ha neked kedvez a szerencse. De ki tudhatja azt? —

Keresztes Károly. Nem jó biz' az és ha figyelemmel olvasnád ezt a rovatot, már tudnád — mert több ízben megmagyaráztam — hogy a pótló rejtvényben a feladott szónak is teljes értelműeknek köll lenniök. Már pedig *alu, rsó, vás, áró* stb. semmit sem jelentenek. Tehát nem közölhető. — **Hertelendy Bandi.** Olvasd el, amit Keresztes Károlynak ízenek. Ugyanaz a válaszom neked is. — **„Az Anna-tó harangjai“ stb.** Egy kis időt kérünk, míg sorát kerithetjük elolvasásuknak. Azután majd hiradással leszünk róluk. — **Halmi Öskár.** Tévesen értetted azt a kérdésemet. Olyan kiforrottnak, gyakorlottnak találtam az irásodat, hogy azt hittem: más valakinek, még pedig meglett embernek az írása. Tehát nem hogy szegyenkezned köllene, hanem inkább dicséretet találhatsz abban a kérdésben. — **Keller Andor.** Forgó bácsi a »Kis Lap« olvasói számára csak: *Forgó bácsi.* Egyébiránt igaz, amit azok a barátaid mondtak. — **Jörg Mariska.** Egyik sem szabatos. A közmondás nem ugy szól, hogy »lassan menj«, hanem így: »lassan járj«. A másikban hibás a »pajác.« Csak »pojácza« alakban járja, mint kölcsön vett idegen szó. A koczka-rejtvény utolsó sorába eső szó pedig ejtegetett alakban van, ami nines megengedve. — **Holl Ernő és Egon.** Biz azt röstelhetitek, ha valóban nem ismeritek az *al* melléknévi jelentőségét. Pedig dehogynem ismeritek. Mondták, irtátok is sokszor, hogy: *al-ispán, al-ezredes, al-tiszt, al-osztály, al-vég, al-világ, al-föld* stb. stb. Aki magyarul tud, annak ezeket lehetetlen nem ismernie. Hanem persze ti is rosszul jártatok vele, hogy nyelvészkedni akartatok, mikor még nem tudtok hozzá és a nyelvtanban még nem jutottatok ahhoz a laphoz, amely megtanít rá, hogy az *al*, rendszeren főnévvel vagy más szóval kapcsolatban, az *alsó, alantos* mellékneveket helyettesítő jelző és melléknév, amely tulajdonságán semmit sem ront az, hogy ősi nyelvszokás alapján egybe írjuk a jelzett szóval. Ti is szívleljétek hát meg, amit a mult héten a H. B.-nak szóló izenetem végén olvashattok. — **Temesváry Laczika.** Örömmel foglalak látni, de a jövő héten hiába fáradsz, mert olyan akadály miatt, melyet sajna, csak orvos háríthat el, egyelőre nem tarthatom meg a szerkesztőségi helyiségben szerdán és csütörtökön az esti órákra megállapított rendes hivatalos időmet. — **Kummerer Paula.** A leveledből azt olvastam: adakozol a szünidei gyermek-telep javára. De hát a m. kir. posta, ugy gondolom, nem váltja be a »gyermek-posta« utalványát és így csak én nevettem a tréfádon: a jótékony czél nem igen épül rajta. — **Térty Marianna.** Örömet váltanám be azt az ígéretet, de mostanában lehetetlen, éppen a soraidban említett ok miatt, mely hogy mikor fog megszűnni, azt, sajna! még nem tudhatni. De a mi halad, el nem marad. — **Több levélről a jövő számban.**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.